

ชาติรี แก้วมา. (2549). แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดร้อยเอ็ด. สารนิพนธ์
วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์สุรภี อิงคากุล.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวและแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อ
ศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ดและเพื่อที่จะนำผลมา
วิเคราะห์รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ แบ่ง
ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัด
ผู้ประกอบการ ประชาชนและนักท่องเที่ยว รวมทั้งหมด 443 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วยแบบสังเกตการณ์ และแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ยหรือค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาจากการสังเกตการณ์ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 7 แห่งนั้นมีความแตกต่างกัน
ทั้งในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก
แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองทั้ง 3 แห่งนั้นได้รับการพัฒนาที่
ดีกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลาง
ของจังหวัดนั่นเอง

ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากและมากที่สุด ความเหมาะสมของ
วิสัยทัศน์ที่จะทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดมุ่งพัฒนาในช่วงเวลา 5 ปีข้างหน้าในเรื่องต่อไปนี้ คือ
การมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การที่ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการบริการสินค้าและ
อาชีพอย่างต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว การที่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นที่รู้จักใน
ระดับประเทศ การเป็นศูนย์ผลิตอาหารปลอดสารพิษ/ เกษตรลดการใช้สารเคมี การเป็นเมืองสงบ
ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรมและการมีความสำคัญต่อส่วนรวมและประชาชนมีการอนุรักษ์
ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม อยู่ในระดับความเหมาะสมมากและมากที่สุด ส่วนยุทธ
ศาสตร์ในการวางแผนพัฒนาเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้นั้น ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงาน
และการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาการ
บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว ด้านการเพิ่มบทบาท
ชุมชนท้องถิ่นในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับความเหมาะสมมากและมากที่สุด

โดยผลจากการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในจังหวัดร้อยเอ็ดในภาพรวมทั้งหมด 6 แนวทางด้วยกัน ดังนี้ 1) แนวทางในการจัดการทรัพยากร
การท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการดำเนินงานนั้น ควรมีการจัดการป้องกัน ควบคุมและมี

มาตรการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องให้ความร่วมมือในการพัฒนา ดูแลรักษา อนุรักษ์ ไม่ทำลาย หรือสร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 2) แนวทางการให้การศึกษาและการสร้างจิตสำนึก แนวทางนี้นอกเหนือจากการให้การศึกษาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสถานศึกษาหรือการประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวแล้ว ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ควรให้ความสำคัญกับการสื่อความหมายตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ชัดเจนที่สุดของการให้การศึกษา 3) แนวทางการสร้างความร่วมมือของประชาชนท้องถิ่น ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้ 4) แนวทางการส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยว แนวทางนี้จะต้องเข้าใจว่า สินค้าทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะอย่างไร ผู้ซื้อควรเป็นกลุ่มใด ในการปฏิบัติงานนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการและพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องให้เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับของพื้นที่กับปริมาณนักท่องเที่ยวด้วย 5) แนวทางการจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว แนวทางนี้ในการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงสภาพตามขีดความสามารถในการรองรับของทรัพยากรการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่และต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) แนวทางส่งเสริมการลงทุนในจังหวัด ซึ่งการลงทุนนั้นเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะนำไปสู่การกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและเป็นการสร้างโอกาสในการลงทุนทั้งของผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่นในการประกอบกิจการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ทั้งนี้ โดยเสนอให้การพัฒนาการท่องเที่ยวทุกแนวทางนั้นเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายของสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

Chatree Kaewma. (2006). *Ecotourism Development Approaches in Roi-Et*.

Master's Project, M.S. (Ecotourism Planning and Management). Bangkok:

Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor :

Assoc. Prof. Surapee Engkagul.

Objective of this research is a diving into tourist attractions, a defining of ecotourism development plan, a study on viewpoints of people relevant with Roi-Et provincial tourism, and an analysis on aforesaid outputs in order to propose ecotourism development approaches for this province. There are totally 443 samples categorized into 4 groups: the provincial tourism-related officials, the enterprisers, the local people, and the tourists. Research methodology consists of observationnaires and questionnaires. Acquired output was analyzed in search of percentage, average or mathematical average, and standard variation.

According to this observation, the 7 tourist attractions differ in aspects of tourism management, infrastructure development, and facilities arrangement. Three of such tourist spots locate in urban district. Not coincidentally, all these three are higher advanced than the rest, due to their central location.

Research Findings: some questionnaire responders view the existing environmental suitability degree as high, while some view it as highest. The vision suitability in preference to advance Roi-Et provincial tourism into following aspects in 5 years to come: an ecotourism promotion; an increase of local income due to constant tourism-related services, products and employments; a nationwide-fame of Roi-Et tourist attractions; a center of toxic-free food/agriculture; a province of serene cities populated by righteous, ethical and selfless citizens; and a land preserving customs, traditions and cultures. All such aspects have high and highest suitability degree. Concerning a strategy of a development planning to actualize the visions of the labor skill upgrading, the tourism income increase, the tourist spots conservation and development, the service and facilities advancement, the tourism marketing enhancement, the expansion of local community role in provincial ecotourism development planning, and the ecotourism development actions – all are ranked as high and highest in suitability degree.

Recommendations : the researcher hereby proposes 6 approaches in planning of Roi-Et ecotourism development. First, a tourism and environmental resources management approach. Such implementation requires effective control in regard of preventive and corrective measure against ecological problems. All relevant people have to cooperate by developing, preserving – not damaging – the resources and ecology. Second, an edification and sensibility approach. In addition to providing ecotourism knowledge in schools and communities so that the local may cherish the tourism resources, all historical and natural significances should be emphatically publicized. Third, an indigenous participation approach – which is essential and can be applied into sustainable development for a sake of tourism resources. Fourth, a tourism marketing promotion. This approach requires real comprehension concerning the ecotourism product characters and the likely purchasers. Its implementation needs to base on a sort of effectual management and development that generates a balance between the local accommodation capacity and the tourist quantity. Fifth, a tourism infrastructure and service management – whose development needs to comply in harmony with each local accommodation and shall never adversely impact ecology. And sixth, a provincial investment promotion approach – whose main purpose is to generate income decentralization through local employments and enterprises regarding ecotourism.

In such respects, all ecotourism approaches should be subject to participation from every social entity in order that a sustainable development and equilibrium are definitely actualized.